

NINCS ABORTUSZTÖRVÉNY, DE INKÁBB ELÉRHETLEN, MINT HOZZÁFÉRHETŐ A MŰVI TERHESSÉGMEGSZAKÍTÁS A LAKOSSÁG SZÁMÁRA

Alig végeznek abortuszt a romániai közkórházakban

Romániában volt olyan időszak is, amikor a művi terhességmegszakítások száma meghaladta a születek számát. A helyzet mára megváltozott, olyannyira, hogy az érintett civil szervezetek úgy vélik, az országban nincs is szükség abortuszellenes törvényre.

» BÍRÓ BLANKA

Nincs szükség abortuszellenes törvényre Romániában, mert az állam közönye, a rendszerszintű elutasítás, valamint az abortuszellenes szervezetek befolyása megnehezíti a procedúrát – hívta fel a figyelmet nemrég a Független Bábák Egyesülete és a nők egyenjogúságáért küzdő Filia Egyesület. A Francia Közzolgálati Rádió (RFI) román nyelvű műsora által nyilvánosságra hozott állásfoglalásban kifejtik, Romániában egyre nehezebb igény szerint abortuszt végezni. Az állami kórházak orvosai és vezetői vallási, etikai vagy erkölcsi okokra hivatkozva elfordulnak azoktól a nőktől, akik ezt a szolgáltatást kérik. Egy másik akadály az eljárás magas költsége: az igény szerinti abortusz ára az állami rendszerben elérheti az 500–1000 lejt, a magánkórházakban pedig a 4500 lejt.

Antal Álmos sepsiszentgyörgyi szülész-nőgyógyász főorvos lapunknak elmondta, az a szerencsés helyzet alakult ki, hogy egyre kevesebb a nem kívánt terhesség, és akik mégis úgy döntenek, hogy nem tartják meg a babát, időben orvoshoz fordulnak, amikor még alkalmazható a gyógyszeres terhességmegszakítás, ami kíméletesebb, és kevesebb szövődémmel jár.

Nincs jogalap, de az orvosok visszautasíthatják az abortuszt

A Filia Egyesület 2019-es tanulmánya kimutatta, hogy 160 állami kórházból, ahol lehetőség van az abortuszok elvégzésére, csak 40 reagált feltétel nélkül a kérésre, 36 kórház nem végzett abortuszt vallási ünnepek alatt, 51 másik pedig egyáltalán nem végzett művi terhességmegszakítást. A helyzet nem változott, hiszen a koronavírus-járvány alatt a kórházakban szinte egyáltalán nem végeztek abortuszt. A nehezített feltételek hátulütője, hogy a nők improvizálhatnak, ezzel az életüket kockáztatva. „Az elmúlt három évben 300 nő halt meg a biztonságos abortusz hiánya miatt. Ők szerepelnek a hivatalos statisztikákban, de valószínűleg több ezer olyan nő van, aki nem jelenik meg a hivatalos adatokban” – ismertette Irina Mateescu, a Romániai Bábászövetség alelnöke.

Országsszerte több kórházban nincs megfelelő helyszín vagy hiányos a műhibabiztosítás-rendszer az abortuszok elvégzéséhez

Romániában nincs szükség abortuszellenes törvényre, mert az állam közönye, rendszerszintű elutasítása, valamint az abortuszellenes szervezetek befolyása ugyanazt a hatást érik el. Elértünk egy olyan pontra, amikor az abortusz inkább elérhetetlen, mint hozzáférhető – mondta Andrada Cilibiu, a Filia Egyesület szakértője az RFI-nek. Hozzátette, az orvosok erkölcsi és vallási okokra hivatkozva utasítják el a beavatkozást, de az is előfordul, hogy azért ódzkodnak, mert hiányos a műhiba-biztosítás rendszere, a kórházban nincs megfelelő helyszín a beavatkozáshoz vagy elegendő anesztéziológus. Az orvosi kamara etikai kódexe alapján bármilyen kérésre végzett eljárást visszautasíthatnak, másrészt nincs jogalap az abortusz visszautasítására.

Nem abortusszal kell megoldania születésszabályozást

Antal Álmos szülész-nőgyógyász lapunknak elmondta, nincs tudomása arról, hogy a háromszéki orvosok megtagadnák a kérésre elvégzett abortuszt. Kifejtette, a sepsiszentgyörgyi kórházban hetente egy nap végeznek művi terhességmegszakítást, de vannak hetek, amikor egyetlen beavatkozásra sem kerül sor, mert nincs rá igény.

Ez nem volt mindig így, a kilencvenes években, de még a kétezres évek elején is nagyon sok volt az abortusz, sokak esetében ez jelentette a születésszabályozást. A kilencvenes években a Kovászna megyében elvégzett művi terhességmegszakítások száma meghaladta a születek számát, a kétezres évek elején ugyanakkora volt,

mint a megszületett gyerekek száma, most viszont elenyésző az abortuszszám a születekhez képest – mutatott rá a főorvos. Hozzátette, volt olyan időszak, amikor más megyékből is érkeztek nők Háromszékre, mert olcsóbb volt az abortusz, de most már ez sem jellemző. Meglátása szerint ez jó jel, azt bizonyítja, hogy hatásos a szexuális nevelés, a családtervezés, a fogamzásgátlás működik, egyre kevesebb a nem kívánt terhesség, és akik mégis a művi terhességmegszakítást választják, idejében orvoshoz fordulnak, és van lehetőség a gyógyszeres abortuszra.

Romániában is engedélyezett a gyógyszeres terhességmegszakítás, korai terhesség esetén, nőgyógyászati javallatra ez kisebb traumával, kíméletesebben és kevesebb szövődémmel alkalmazható. Antal Álmos emlékeztetett, a terhességet az első három hónapban lehet kérésre megszakítani, utána orvosi javallatra abban az esetben, ha az anya életét veszélyezteti, vagy ha a magzatnak olyan mérvű fejlődési rendellenességei vannak, amelyek a méhen kívüli élettel összeegyeztethetetlenek. Hozzátette, abortusz csak kórházi körülmények között végezhető, ahol biztosítottak a steril körülmények, a fájdalomcsillapítás, ezzel is magyarázható, hogy a magánklinikákon magasak az árak, hiszen műtéti beavatkozásként számolják. Antal Álmos hangsúlyozta, nem utasítanak vissza senkit, de a művi terhességmegszakítást a lelki trauma és az esetleges szövődémmel miatt nem támogatják. A születésszabályozást nem terhességmegszakítással kell megoldani, erre vannak fogamzásgátló módszerek, a családtervezés, ami az elmúlt időben sokat fejlődött, és ezzel párhuzamosan az abortuszok száma is látványosan csökkent – összegezte Antal Álmos.

» Idén nyártól nem alkotmányellenes az abortuszjog korlátozása Amerikában

Az amerikai legfelsőbb bíróság – amely egyúttal az Egyesült Államok alkotmánybírósága is – idén nyáron lehetővé tette a tagállamok számára, hogy maguk döntsék arról, betiltják-e az abortuszt. Az Egyesült Államok tagállamainak nagy része már többféle korlátozást bevezetett a művi terhességmegszakítás szabályozására, a legfelsőbb bíróság pénteki döntése után azonban a tagállamok szabadon rendelkezhetnek az abortuszról, s nem minősül törvénytelennek, ha egy-egy tagállam betiltja azt. Az idén júniusban érvénytelenített Roe kontra Wade néven elhíresült, 1973-as jogesetben a szövetségi legfelsőbb bíróság azt mondta ki, hogy alkotmányellenesnek számít az abortuszjog korlátozása. A szövetségi legfelsőbb bíróság döntése megosztja az amerikai törvényhozást és a társadalmat. A vita azután éleződött ki, hogy idén februárban kiszivárgott a legfelsőbb bíróság véleménytervezete, amelyből kiderült, hogy a testület visszavonná a Roe kontra Wade jogesetben hozott döntést. Ezáltal azonban az abból eredő, szövetségi leg érvényes szabályozás is megszűnne, amely miatt 1973 óta törvénytelennek minősült az abortuszjog korlátozása az Egyesült Államokban. Samuel Alito legfelsőbb bíró a testület többségi véleményének indoklásában leírta, hogy a Roe kontra Wade esetben hozott döntés „már a meghozatalakor hallatlanul helytelen volt”, nem beszélve arról, hogy „az indoklása példátlanul gyenge, és az ügyben meghozott döntés káros következményekkel járt”. Stephen Breyer, Sonia Sotomayor and Elena Kagan bíró ellenvéleménye közös indoklásában úgy fogalmazott: „nem csak a bíróság miatt, de sokkal inkább az alapvető alkotmányos védelemtől megfosztott nők milliói miatt szomorúan közöljük, hogy nem értünk egyet a döntéssel”. Kifejtették azt is, attól tartanak, a tagállamok megtilthatják a várandós nőknek, hogy az államhatárokon kívül kérjenek segítséget a művi terhességmegszakításhoz. Az alkotmánybíróság döntését megelőzően Colorado, New Jersey és Kalifornia államok demokrata párti kormányzói már korábban is lépéseket tettek az abortuszjog állami kodifikálása érdekében, de Illinois és New York államokban már évek óta az alapvető jogok közé tartozik az önálló rendelkezés a művi terhességmegszakításról. Az Egyesült Államok eddigi legszigorúbb, abortuszt tiltó törvényét május végén vezették be Oklahoma államban: amellett, hogy itt már a megtermékenyítéstől tiltják a terhesség megszakítását, a magánszemélyeknek lehetőségük van feljelenteni azokat, akik segítséget nyújtottak az abortuszon átesett nőknek. Az oklahomai törvény csak nemi erőszak, orvosi vészhelyzet vagy vérfertőzés esetén tesz kivételt a terhességmegszakítás tilalma alól.

Romániai régióközpontokkal is összekötnék Kolozsvárt

» KRÓNIKA

Temesvárra és Jászvásárba is indulhat repülőjárat Erdély fővárosából – jelentette be David Ciceo. A kolozsvári repülőtér igazgatója a napokban a Ziuva Live és a Realitatea FM Cluj rádióműsorban nyilatkozott Románia elmulasztott schengeni csatlakozásának repterekre gyakorolt ha-

tásáról, ott tért ki a fejlesztési tervekre is. Elmondta: igény van arra, hogy a kincses városból a Bánság és Moldva fővárosába is induljon 30 férőhelyes repülőjárat, több légitársasággal is tárgyalásokat folytatnak erről. A nagyvárosok között egyetemi oktatók és üzletemberek is ingáznak, ezért lenne fontos a rendszeres járatok beindítása. Ciceo arról is beszámolt, hogy

a kincses városból Szicíliaába, Palermóba, illetve a törökországi Dalamanba is indítana járatokat, utóbbi ugyanis felkapott turisztikai régió, akárcsak Anatólia. A kolozsvári repülőtér egyébként december elején jelentette be, hogy a Ryanair légitársaság új járatokat indít Brüsszel, Párizs és Milánó úti céllal, így ötre ugrik az ír légitársaság járatainak a száma a már

meglévő dublini és londoni mellett. Az ír légitársaság döntése amiatt is meglepő, mert egy hete közölte, hogy több romániai repülőtérrel is kivonul, jövőre Nagyvárad, Nagyszeben, Temesvár és Suceava repteréről sem indít járatokat. A váradi légikötőből többek között Milánóba repült a fapados légitársaság, ahova most Kolozsvárról is járatokat működtetne.